

บรรณานุกรม

- กมลวรรณ จันตระกูล. (2547). ผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดร่วมกับการสนับสนุนของครอบครัวต่อคุณภาพชีวิตผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิ่งแก้ว ปาจารย์. (2539). การฟื้นฟูผู้ป่วยโรคปอด. ใน เสก อักษรานุเคราะห์ (บรรณาธิการ), *ตำราเวชศาสตร์ฟื้นฟู* (พิมพ์ครั้งที่ 3) (หน้า 909-926). กรุงเทพฯ: เทคนิค 19.
- จรัสวรรณ เทียนประภาส. (2536). *การพยาบาลผู้สูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- จันทนา รณฤทธิวิชัย และวิไลวรรณ ทองเจริญ. (2545). *หลักการพยาบาลผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: บุญศิริการพิมพ์.
- จันทรจิรา วิรัช. (2544). ผลของโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดต่ออาการหายใจลำบาก และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทรเพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2543). โรคระบบทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรังในประเทศไทย. ใน *สุขภาพคนไทย ปี พ.ศ. 2543: สถานะสุขภาพคนไทย* (หน้า 252-333). กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- ชมชื่น สมประเสริฐ. (2526). ผลของการฝึกสมาธิต่อระดับความวิตกกังวล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชูศักดิ์ เวชแพทย. (2538). *สรีรวิทยาของผู้สูงอายุ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศุภานิขการพิมพ์.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2541). *จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ชัยเวช นุชประยูร. (2538). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน *วิทยา สรีดามา* (บรรณาธิการ). *ตำราอายุรศาสตร์ 3* (หน้า 1079-1098). กรุงเทพฯ: ยูนิตีพับลิเคชั่น.
- คารกา ชิวตุดรุ่งเรือง, วิมล โรจนวานิชกิจ, ขวัญตา ชินวัฒนชัย, นัฏฐา ดิตถสิริ, เสาวนีย์ วรคุณางกูร, บัณฑิต พรหมเคี่ยมอ่อน และคณะ. (2543). ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดที่บ้านในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. *วารสารวันโรคและโรคทรวงอก*, 21(4), 161-171.

- คาราวรรณ รองเมือง. (2545). ผลของการบริหารการหายใจต่อสมรรถภาพปอดในผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2541). ผลของการใช้ อีเอ็ม จีไบโอไฟด์แบค ร่วมกับการผ่อนคลายกล้ามเนื้อแบบโพเกรสสฟ ต่อความวิตกกังวล การรับรู้สมรรถนะของตนเองในการควบคุมอาการหายใจลำบาก ความทนทานในการออกกำลังกาย อาการหายใจลำบาก และสมรรถภาพปอดในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธวัชชัย วรพงศธร. (2543). หลักการวิจัยทางสาธารณสุข (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทา มาระเนตร์. (2532). ศรีวิทย์าระบบทางเดินหายใจ. ใน นันทา มาระเนตร์ (บรรณาธิการ), *โรกระบบการหายใจ* (หน้า 54-55). กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.
- นัฏฐกาลิ ลีลารุ่งระยับ. (2540). ภาพกายภาพบำบัดระบบทรวงอก เล่ม 2 เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นัฏฐกาลิ ลีลารุ่งระยับ, ศรีวรรณ ไนดิ และกิตติกร พรหมจันทร์. (2540). พื้นฐานการรักษาทางกายภาพบำบัดทางระบบหายใจ (*Fundamentals of chest physical therapy*). เชียงใหม่: ภาควิชากายภาพบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพพร เชาวะเจริญ. (2540). ผลของการฝึกการผ่อนคลายต่อการลดความวิตกกังวลในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พูนเกษม เจริญพันธุ์ และสุมาลี เกียรติบุญศรี. (2539). การดูแลรักษาโรกระบบหายใจในผู้ใหญ่: *RESPIRATORY CARE IN ADULT*. กรุงเทพฯ: อักษรสมัย.
- พรทิพย์ อุ่นจิตร. (2548). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการส่งเสริมความสามารถในการจัดการภาวะหายใจลำบากเรื้อรังด้วยตนเองต่อผลลัพธ์การจัดการด้วยตนเองในผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ คงคล้าย. (2546). ประสิทธิภาพของโปรแกรมการจัดการตนเองในผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- เพชรรา บุญยงสรรค์ชัย. (2543). Chronic obstructive pulmonary disease. ใน สุทธิชาติ พิษผล, นกมล วรอุไร, ศุภวิทย์ มุตตามระ, ปรียาพันธ์ แสงอรุณ และวิชัย ประยูรวิวัฒน์ (บรรณาธิการ), *เวชศาสตร์ฉุกเฉิน* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (หน้า 451-458). กรุงเทพฯ: น้าอักษรการพิมพ์.
- เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, ศิริพร ชัมภลิจิต และทัศนีย์ นะเส. (2539). *วิจัยทางการแพทย์: หลักการ และกระบวนการ Nursing research: Principle and process* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: เทมการพิมพ์.
- ไพบุลย์ เทวรักษ์. (2540). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เอสดีเพรสการพิมพ์.
- ไพรัตน์ วงษ์นาม. (2546). *การวิเคราะห์ข้อมูล Factorial Design ด้วย SPSS for Windows Syntax & Menu*. ม.ป.ท.
- มนัสวี อุดลยรัตน์. (2542). *ประสบการณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- รมิดา คงเจริญ. (2545). *ผลของการส่งเสริมความสามารถในการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดโดยประยุกต์ ทฤษฎีความสามารถตนเองในผู้สูงอายุที่มีภาวะปอดอุดกั้นเรื้อรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รวาพร คุ่มอรุณรัตน์กุล. (2547). *ปัจจัยทำนายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิศาล คันธารัตนกุล. (2543). *เวชศาสตร์ฟื้นฟูในผู้ป่วยโรคปอด (Pulmonary rehabilitation)*. ใน วิศาล คันธารัตนกุล (บรรณาธิการ), *คู่มือเวชศาสตร์ฟื้นฟู* (พิมพ์ครั้งที่ 4) (หน้า 297-303). กรุงเทพฯ: โฮลิสติกพับลิชชิง.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2541). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2542). *แบบทดสอบสมรรถภาพสมองเบื้องต้น ฉบับภาษาไทย MMSE-Thai 2002*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทย. (2539). *แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- . (2548). *แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ. (2537). การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรัง: มโนคติสำคัญสำหรับการดูแล.

ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

สุทธิชัย จิตะพันธุ์กุล. (2542). หลักการฟื้นฟูสมรรถภาพในผู้ป่วยสูงอายุ. ในหลักสำคัญของ
เวชศาสตร์ผู้สูงอายุ (หน้า 112-118). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุติ แซ่ซื่อ. (2546). ผลของการส่งเสริมสมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมการออกกำลังกายและ
สมรรถภาพปอดของผู้สูงอายุโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมเกียรติ วงษ์ทิม, และชัยเวช นุชประยูร. (2542). โรคหลอดลมปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ในสมเกียรติ
วงษ์ทิม และวิทยา ศรีดามา (บรรณาธิการ), ตำราโรคปอด/ โรคปอดจากสิ่งแวดล้อม.
(หน้า 167). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ดีพับลิเคชั่น.

สมโภชน์ เข้มสุภายิต. (2542). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี. (2547). จำนวนประชากรจากทะเบียนราษฎรตามหมวดอายุ เพศ เป็น
รายอำเภอและเขตปกครอง พ.ศ.2547. ชลบุรี.

โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย. (2548). ข้อมูลสถิติผู้ป่วย
โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย. ชลบุรี: แผนก
เวชระเบียน และสถิติ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา สภากาชาดไทย.

อารยา ดันสกุล. (2536). ผลของการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่ออาการหายใจลำบาก และความวิตกกังวล
ของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
การพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อัมพรพรรณ ธีรานูตร. (2542). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง: การดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพ.

ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริรักษ์ออฟเซต.

อัมพรพรรณ ตั้งจิตพิทักษ์. (2531). ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายตามแบบแผนต่อสมรรถภาพ
การทำงานปอด และความสามารถในการออกกำลังกาย ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

Adair, N. (1999). Chronic airflow obstruction and respiratory failure. In W. R. Hazzard, J. P.

Blass, W. H. ettinger, J. B. Haher, & J. G. Ouslander (Eds.), *Principles of geriatric
medicine and gerontology* (4th ed.) (pp. 745-755). New York: McGraw-Hill.

- American Thoracic Society. (1995). Standards for the diagnosis and care of patient with chronic obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 152, 77-120.
- . (1999). Pulmonary rehabilitation-1999. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 159, 1666-1682.
- Annette, G. (1996). *Gerontologic nursing*. USA: Mosby-Year Book.
- Bandura, A. (1986). *Social foundation of thought and action: A social cognitive theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Bartholomew, L. K., Parcel, G. S., Swank, P. R., & Czyzewski, D. I. (1993). Measuring self-efficacy expectation for the self-management of cystic fibrosis. *Chest*, 103, 1524-1530.
- Bernard, S., Whittom, F., Leblance, P., Jobin, J., Belleau, R., Berube, C. et al. (1999). Aerobic and strength training in patient with chronic obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 159, 896-901.
- British Thoracic Society. (1997). BTS guidelines for the management of chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax: The Journal of the British Thoracic Society*, 52, s1-s3.
- Burish, T. G., & Bradley, L. A. (1993). Coping with chronic disease: Definitions and issues. In T. G. Burish, & L. A. Bradley (Eds). *Coping with chronic disease: Research and applications*. New York: Academic Press.
- Burns, R., & Nicols, L. O. (1991). Factor predicting readmission of older general medicine patient. *Geriatric Intern Medicine*, 6, 483-484.
- Casaburi, R. (1993). Exercise training in chronic obstructive pulmonary disease. In R. Casaburi, & T. L. Petty (Eds.), *Principle and practice of pulmonary rehabilitation* (pp. 204-224). Philadelphia: W. B. Saunders.
- Casaburi, R., Poeszasz, J., Burns, M. R., Carithers, E. R., Chang, R. S. Y., & Cooper, C. B. (1997). Physiologic benefits of exercise training in rehabilitation of patients with severe chronic obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 155, 1541-1551.
- Celli, B. R. (1998). Clinical aspects of chronic obstructive pulmonary disease. In G. L. Baum, J. D. Crapo, B. R. Celli, & J. B. Karlinksky (Eds.), *Textbook of pulmonary disease* (6th ed.) (pp. 843-861). Philadelphia: Lippincott-Raven.

- Clark, N. M. et al. (1991). Self-management of chronic disease by older adults: A review and questions for research. *Journal of Aging and Health*, 3(5), 3-27.
- Coates, V. E., & Boore, J. R. R. (1995). Self-management of chronic illness: Implications for nursing. *International Journal of Nursing Studies*, 32(6), 628-640.
- Colletti, G., & Brownell, K. D. (1982). The physical and emotional benefits of social support: Application to obesity, smoking and alcoholism. In M. Hersen, R. M. Eisler, & P. M. Miller (Eds.), *Progress in behavior modification* (vol.13). New York: Academic Press.
- Couser, J. I., Guthmann, R., Hamadeh, M. A., & Kane, C. S. (1995). Pulmonary rehabilitation improve exercise capacity in older elderly patient with chronic obstructive pulmonary disease. *Chest*, 107.
- Craige, H. M., & Edwards, J. E. (1983). Adaptation in chronic illness: An eclectic model for nurse. *Journal of Advanced Nursing*, 83, 537-547.
- Dudley, D. L., Martin, C. J., & Holmes, T. H. (1987). Dyspnea: Psychologic and physiologic observation. *Journal of Psychosomatic Research*, 11, 352-339.
- Enright, P. L. (1999) Aging of the respiratory system. In W. R. Hazzard, J. P. Blass, W. H. Ettinger, J. B. Haber, & J. G. Ouslander (Eds.), *Principles of geriatric medicine and gerontology* (4th ed.) (pp. 721-727). New York: McGraw-Hill.
- German, C. P. (1988). Diabetes self-management and hospitals. *IMAGE: Journal of Nursing Scholarship*, 20(2), 74-78.
- Gift, A. G. (1989). Validation of a vertical visual analogue scale as a measure of clinical dyspnea. *Rehabilitation Nursing*, 14(6), 323-325.
- Gift, A. G., & Cahill, C. A. (1990). Psychophysiologic aspects of dyspnea in chronic obstructive pulmonary disease: A pilot study. *Heart & Lung*, 19(3), 252-257.
- Giff, A. G., Moore, T., & Soeken, K. (1992). Relaxation to reduce dyspnea and anxiety in COPD patient. *Nursing Research*, 41(4), 242-246.
- Gift, A. G., & McCrone, S. H. (1993). Depression in patient with COPD. *Heart & Lung*, 22(4), 289-297.
- Gussetta, C. E., & Forsyth, G. L. (1979). Nursing diagnosis pilot study: Psychophysiological stress. *Advances of Nursing Science*, 2(1), 27-43.

- Hardman, A. E. (1997). Theoretical rational for training. In M. Morgan, & S. Singh (Eds.), *Practical pulmonary rehabilitation* (pp. 65-80). London: Chapman & Hall.
- Harre, E. S. M., Price, P. D., Ayrey, R. B., Toop, L. J., Martin, I. R., & Town, G.I. (1997). Respiratory effects of air pollution in chronic obstructive pulmonary disease: A three month prospective study. *Thorax*, 52, 1040-1044.
- Hodgkin, J. E., Celli, B. R., & Connors, G. L. (1998). *Pulmonary rehabilitation: Guideline to success*. Philadelphia: Lippincott.
- Holroyd, K. A., & Creer, T.L. (1986). *Self-management of chronic disease: Handbook of clinical intervention and research*. Academic Prees.
- Homma, I. (1999). Respiratory muscle stretching exercise. In N. S. Cherniack, M. D. Altose, & I. Homma (Eds.), *Rehabilitation of the patient with respiratory disease*. (pp. 355-361). New York: McGraw-Hill.
- Honig, E. G., & Ingram, R. H. (2001). Chronic bronchitis emphysema and airways obstruction. In E. Braunwald, A. S. Fauci, D. L. Kasper, S. L. Hauser, D. L. Longo., & J. L. Jameson (Eds.), *Harrison's principles of internal medicine* (15th ed.) (pp. 1491- 1499). New York: McGraw-Hill.
- Janson-Bjerklie, S., Carrieri, V. K., & Hudes, M. (1986). The sensation of pulmonary dyspnea. *Nursing Research*, 35(3), 154-159.
- Jefferies, A., & Turley, A. (1999). *Respiratory system*. Philadelphia: Mosby.
- Jitapunkul, S., Lamolratanakul, P., Chandraprasert, S., & Bunnag, S. (1994). Disability among Thai elderly living in Klong Toey slum. *Journal of the Medical Association of Thailand*, 77(5), 231-238.
- Kanfer, F. H., & Gaelick, L. (1986). Self-management Methods. In F. H. Kanfer and A. P. Gldstein (Eds.), *Helping People Change: A Textbook of Methods* (3 rd ed., pp. 283-345). New York: Pergamon press.
- Kanfer, F. H. (1996). Kanfer's Programmatic Approach. In A.B. McBride (Ed.), *Psychiatric Mental Health Nursing, Integrating The Behavioral and Biological Science* (pp. 37-38). Philadelphia: W. B. Saunders.
- Kangchai, W. (2002 a). *Efficacy of self-management promotion program for elderly women with urinary incontinence*. Doctor dissertation. Bangkok: Mahidol University.

- Kinsman, R. A., Yaroush, R. A., Fernandez, E., Dirks, J. F., Schocket, M., & Fukuhara, J. (1983). Symptoms and experience in chronic bronchitis and emphysema. *Chest*, 83(5), 755-761.
- Kohlman, V., & Janson-Bjerklie, S. (1993). Dyspnea. In V. C. Kohlman & A. M. Lindsey (Eds.), *Pathophysiological phenomenon in nursing* (pp. 247-278). Philadelphia: W. B. Saunders.
- Lareau, S., & Larson, J. L. (1987). Ineffective breathing pattern related to air flow limitation. *Nursing Clinics of North America*, 22(1), 179-191.
- Lorig, K., Laurin, J., & Holman, H. R. (1984b). Arthritis self-management: A study of the effectiveness of patient education for the elderly. *Gerontologist*, 24 (5), 455-457.
- Luckmann, J., & Sorensen, K. C. (1980). *Medical-surgical nursing*. Philadelphia: W. B. Saunders.
- . (1987). *Medical-surgical nursing: A psychophysiologic approach* (3rd ed.) Philadelphia: W. B. Saunders.
- Luckmann, J. (1997). *Saunders manual of nursing care*. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Mahler, D. A. (1998). Pulmonary rehabilitation. *Chest*, 113(4), 263S-268S.
- Make, B. J. (1998). Pulmonary rehabilitation. In J. H. Stein (Ed.), *Internal Medicine* (5th ed.) (pp. 432-437). St. Louis: Mosby.
- Meek, P. M. et al. (1999). Dyspnea : Mechanisms, assessment and management: A consensus statement. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 159, 321-335.
- Monninkhof, E., Van Der Valk, P., Van Der Palen, J., Van Herwaarden, C., Partridge, M. R., & Zielhuis, G. (2003). Chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax*, 58(5), 394-398.
- Munro, B. H. (1997). *Statistical methods for health care research*. Philadelphia: Lippincott.
- Needham, J. F. (1995). Chronic obstructive pulmonary disease. *Gerontological Nursing*. London: Year Book Publishers.
- O' Donnell, D. E., Webb, K. A., & McGuire, M. A. (1993). Older patient with COPD: Benefits of exercise training. *Geriatrics*, 48, 59, 66.
- O'Neill, P.A. (2002). *Caring for the older adult*. USA: W.B. Saunders Company.
- Parson, J. E. (1990). Coping and well-being Strategies in individual with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & Lung*, 14(3), 17-23.

- Pauwel, R., Buist, A. S., Calverly, P. M. A., Jenkins, C. R., & Hurd, S. S. (2001). Global strategy for the diagnosis, management, and prevention of chronic obstructive pulmonary disease: NHLBI/WHO Global initiative for chronic obstructive lung disease (GLOD) workshop summary. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 163, 1256-1276.
- Pauwel, R., (2003). The gold guideline: An ongoing process. *GOLD newsletter* [online]. Available <http://www.goldcopd.com>.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (1995). *Instructors manual for nursing research: Principle and methods* (6th ed.). Philadelphia: Lippincott.
- Reilly, J., Silverman, K. & Shapiro, D. (2005). Chronic Obstructive Pulmonary Disease. In D. L. Kasper . et al. *Harrison's principles of internal medicine* (16th ed.) (pp. 1547-15549). New York: McGraw-Hill.
- Renforce, K. L. (1988). Effect progressive relaxation on dyspnea and state anxiety in patient with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & Lung*, 17(4), 408-418.
- Roach, S. (2001). The respiratory system. In S. Roach (Ed.), *Introductory gerontological nursing* (pp. 259-275). Philadelphia: Lippincott.
- Sarason, I., Levine, H., Basham, R., & Sarason, B. (1983). Assessing social support: The Social support Questionnaire. *Journal of Personality & Social Psychology*, 44, 127-139.
- Sexton, D. L. (1990). *Nursing care of respiratory patients*. New York: Appleton & Lange.
- . (1996). Chronic bronchitis and emphysema. In D. L. Sexton (Eds.), *Nursing care of respiratory patients* (pp. 224-253). Norwalk: Appleton & Lange.
- Singh, S. J. (1997). Aerobic exercise training in patient with COPD. In M. Morgan, & S. Singh (Eds.), *Practical pulmonary rehabilitation* (pp. 81-98). London: Chapman & Hall.
- Tiep, B. L., Burns M., Kao, D. K., Madison, R., & Herrera, J. (1986). Pursed lips breathing training using ear oximetry. *Chest*, 90, 218-221.
- Vermeire, P. A. (2002). Diagnosis, initial assessment and follow up of COPD. In T. Similowski, W. A. Whitelaw, & J. P. Derenne (Eds.), *Clinical management of chronic obstructive pulmonary disease* (pp. 95-109). New York: Marcel Dekker.
- Vogiatzis, I., Williamson, A. F., Miles, J., & Taylor, I. K. (1999). Physiological response to moderate exercise workloads in a pulmonary rehabilitation program in patients with varying degree of airflow obstruction. *Chest*, 116, 1200-1207